

Regelrådets uttalelse

Om: Forslag om ny lengdegrense i kystflåten

Ansvarlig: Nærings- og fiskeridepartementet

Regelrådets konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres ref.:
20/9341

Vår ref.:
106/2020

Dato:
15.12.2020

Vår saksbehandler:
Stian Hervik Frantzen

Uttalelse fra Regelrådet

Om: Ny gruppeinndeling i kystflåten

Konklusjon: Utredningen har svakheter

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Nærings- og fiskeridepartementet sender et godt utredet forslag til overgangsordning for kystflåten på høring. Regelrådet mener at departementet gir en god beskrivelse av dagens situasjon og presenterer relevante alternativer for å oppnå målene. Kystflåtens sammensetning og virkemåte er bra beskrevet.

Regelrådet skulle gjerne sett at det var gjort ett anslag av kostnadene som fartøy og rederier møter som følge av forslaget. På denne måten kunne beslutningstakerne fått et bedre innblikk i hvordan næringslivet vil bli påvirket av forslaget.

Høringsnotatet hadde vært ytterligere styrket om konkurranseeffekter som følge av forslagene hadde blitt nærmere drøftet. Det samme gjelder forutsetningene for en vellykket gjennomføring av overgangsperioden slik at overgangen til ny gruppeinndeling kunne bli så smidig som mulig.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen
Sandra Riise
leder av Regelrådet

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

1. Om forslaget som er sendt på høring

Stortinget har bedt om at fartøygruppene i kystfisket skal inndeles etter båtenes faktiske lengde. Dette er i tråd med regjeringens forslag i kvotemeldingen. I dagens system er det båtens hjemmelslengde som bestemmer hva slags gruppe den tilhører, og hjemmelslengde kan avvike fra faktisk lengde. Regler for hvordan endringen skal gjennomføres og hvilken overgangsordning som skal gjelde for næringen er nå sendt på høring.

2. Regelrådets prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter, som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker man gir uttalelser i. På denne bakgrunn prioriterer Regelrådet å uttale seg om et utvalg av saker.

Ny gruppeinndeling i kystflåten berører en stor gruppe fartøy og rederier. Regelrådet mener en god overgangsordning er viktig for at samarbeidet mellom næringsliv og myndigheter skal fungere bra.

3. Regelrådets vurdering av utredningen av konsekvenser for næringslivet

Det følger av Regelrådets vedtekter § 2 første ledd at Regelrådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Rådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Som grunnlag for vurderingen nedenfor har Regelrådet særlig tatt utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksen kapittel 2. Det vil si pkt. 2-1 Minimumskravene til utredning og pkt. 2-2 Omfang og grundighet. Regelrådet har også sett hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen pkt. 3-1.

3.1. Kostnadsvirkninger og nyttevirkninger for næringslivet

Regelrådet savner utredning av kostnadsvirkningene ved overgangsordningen. Det legges opp til at fartøy i løpet av overgangsperioden kan tilpasse sin lengde for å havne i ønsket gruppe. Vi antar at det betyr større og mindre ombygginger av fartøy. Beslutningsgrunnlaget ville vært styrket om utstyrs-kostnader og administrative kostnader hadde vært synliggjort.

Nyttevirkningene er tilfredsstillende synliggjort i høringsnotatet.

3.2. Konkurransesvirkninger for næringslivet

Departementet gir et godt bilde av hvor mange fartøy som vil flyttes over til nye lengdegrupper ved den nye gruppeinndelingen. Beskrivelsen av hva som trolig vil skje med fartøy i samfiskeordningen og fartøy i strukturvoteordningen er også bra. For å gjøre utredningskvaliteten enda bedre kunne departementet utredet konkurranseeffekter mellom næringsaktørene nærmere. Formålet med samfiskeordningen er blant annet å skjerme de minste fartøyene fra konkurranse med de store, vil overgangsordningen påvirke dette konkurranseforholdet på noen måte?

3.3. Forenkling for næringslivet

Den nye gruppeinndelingen har som mål å gjøre det mer oversiktlig. Regelrådet finner det positivt at myndighetene nå tar tak i denne problemstillingen og rydder opp i en ordning som synes å ha vært lite logisk.

3.4. Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

Regelrådet mener at hensynet til de minste fartøyene i kystflåten gjennomgående er godt ivaretatt i høringsnotatet.

3.5. Alternative tiltak

Departementet utreder alternative tiltak på en tilfredstillende måte. Vurderingen som gjøres av to alternative tiltak for samfiskeordningen under overgangsperioden er bra. Regelrådet finner det positivt at begge alternativene er tallfestet ved at det er vist til hvor mange fartøy som berøres av de to alternativene. Det er videre positivt at departementet har en klar anbefaling av det alternativet man mener er best for å oppnå målene.

3.6. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Høringsnotatet burde hatt med en beskrivelse av hva som trengs for en vellykket gjennomføring for næringslivet. Problemstillinger som tilsyn og overtredelse kunne vært diskutert. Også hvordan informasjon skal nå ut til hele kystflåten, og hvordan fartøy raskest mulig kan tilpasse seg ønsket lengdegruppe for å unngå tap av inntekter.

4. Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Departementet foreslår en overgangsordning som antas å legge til rette for en relativt sett lav kostnad for næringslivet. Det legges opp til at de fartøyene som må bruke overgangsperioden på å tilpasse seg ønsket lengdegruppe fortsatt skal kunne delta i fiske, gitt at de søker om å delta i overgangsordningen. Som nevnt tidligere skulle Regelrådet gjerne sett et anslag av kostnadene næringslivet møter i overgangsperioden.